Một Thuở Hồn Hoang

Đoạn 1 – Gặp Gỡ Oan Gia

- Làm gì ở đây?

Giọng sắc cạnh, đanh đá của cô gái trẻ cất lên sau lưng khiến tôi giật mình quay lại. Dáng dấp một thiếu nữ trong bộ đồ bộ đội màu lá chuối rộng thùng thình, trên đầu đội chiếc mũ tai bèo, mặt bịt khăn chỉ chừa hai con mắt to dữ tợn đang nhìn tôi trừng trừng. Tôi ấp úng:

- Tôi cho cá ăn.

Cô gái xăm xăm đi lại giật cái xô đựng cám trên tay tôi, hất hàm hỏi:

- Có biết làm không đấy?

Tôi cố nhịn trước câu hỏi trịnh thượng của cô gái.

- Tôi làm theo anh Vị.

Cô gái ấn xô cám vào lại tay tôi rồi đứng chống nạnh ngó lăm lăm, miệng "hừ" một tiếng.

Tôi phân vân không biết cô gái đáng ghét này là ai, không lẽ là người yêu của gã chủ nhiệm "Tổ hợp Đánh cá (THĐC) Nhà Bè"?

Gã Chủ Nhiệm Bất Đắc Chí

Số là sau khi ghe hạ thủy, được Sở Kiểm Soát Ghe Tầu Thành Phố cấp biển số lưu hành, theo lời chỉ dẫn của chủ ụ (chỗ đóng ghe), tôi đến THĐC Nhà Bè xin gia nhập. Cùng đi xin nhập tổ hợp với tôi dịp đó có một chủ ghe khác tên Vượng, cũng là một cựu SQ QLVNCH được thả ra khoảng một năm. Người trung gian sắp xếp cho chúng tôi gặp ban chủ nhiệm tổ hợp tại một … quán nhậu! Tại đây sau khi nộp hối lộ (3 cây) và cùng nhau nhậu ngắc ngư còn có màn hai mát mẻ.

Bên tổ hợp ngoài gã chủ nhiệm (hay thủ trưởng gì đó) mang quân hàm đại úy còn có gã phó cấp thượng úy. Tôi nhậu dở và màn mát mẻ cũng không ham, khi còn độc thân thì khác chứ lấy vợ xong bỗng thấy chị em ta hơi ghê ghê. May mắn thay gã chủ nhiệm cũng có vẻ giống tôi. Trong khi Vượng và người trung gian dẫn tên phó lên lầu hưởng thụ, tôi chợt nhận ra tên chủ nhiệm ngồi một mình ngoài hành lang uống bia hút thuốc. Thấy tôi đến gần, gã chủ nhiệm hất hàm hỏi:

- Không vui vẻ nữa à?

Tôi cười lắc đầu:

- Dạ em mới cưới vợ.

- À! Như vậy là không có nhu cầu thiếu thốn gì, mới lại vợ đương nhiên đẹp đẽ, sạch sẽ …

Thấy gã chủ nhiệm vui vẻ hòa đồng, lời ăn tiếng nói cũng có vẻ trí thức biết điều chứ không hắc ám như tên phó, tôi mạnh dạn hỏi:

- *Thưa anh có gia đình chưa ạ?*

Gã chủ nhiệm đột nhiên sa sầm nét mặt, gã không trả lời thay vào đó rít một hơi thuốc, thả khói mù mịt. Một lúc sau hắn lẩm bẩm:

- *Vợ với con gì! ... Đến yêu nhau còn phải báo cáo tổ chức nữa là…*

Tôi biết gã chủ nhiệm đang có "tâm sự" về chuyện vợ con bồ bịch, chắc đang bị cản trở từ tổ chức đảng. Tôi im lặng để gã chủ nhiệm gặm nhấm nỗi buồn. Qua hơi men biết đâu gã thố lộ nhiều hơn. Quả nhiên gã chủ nhiệm tiếp tục với giọng bất mãn:

- *Mà chú mày biết "báo cáo" nghĩa là gì không? ... Là phải được tổ chức cho phép hai bên mới được tìm hiểu nhau. Mẹ!* (Lần đầu tôi nghe gã chủ nhiệm chửi thề) *Yêu nhau mà không được phép thì liên hệ cũng không được chứ đừng nói tiến tới hôn nhân! Mẹ kiếp!*

Tôi hơi ngạc nhiên khi thấy gã chủ nhiệm nói với mình những điều sâu kín. Có thể vì men rượu, có thể vì nỗi bất bình của gã chất chứa đã lâu nhưng không có cơ hội phát tiết. Hắn không thể nói với các đồng chí đồng đội vì sợ bị báo cáo, còn với tôi một người xa lạ và cũng không khó để đoán ra tôi chỉ miễn cưỡng thỏa hiệp chớ không ưa gì chế độ này.

Mãi tới khuya, gã chủ nhiệm tì tì ngồi uống bia và coi tôi như người bạn tâm giao. Hắn kể cho tôi nghe chuyện tình ướt át của hắn với một người con gái đất Hà thành. Những kỷ niệm hắn kể lại với giọng đầy xúc động, thơ mộng làm sao những dịp hắn cùng người yêu đạp xe quanh hồ Bảy Mẫu, dẫn nhau đi chơi bên Nam Đồng, Khương Thượng. Hắn nói về những địa danh có tên rất lãng mạn, lần đầu tôi được nghe như Phương Liên, Phương Mai, Kim Liên.

Đang say sưa sống lại một thời yêu đương bỗng gã chủ nhiệm im bặt, mắt đỏ ngàu, đập tay lên bàn:

- *Mẹ kiếp! Yêu nhau thì có tội gì mà đảng lại tuyên án? Lại khiển trách? Mẹ!*

Thấy vẻ ngơ ngác của tôi, gã chủ nhiệm chắc tỉnh lại đôi chút, gã cúi đầu một lát cho lắng cơn đau rồi ngẩng lên đề nghị:

- *Thôi chú mày thanh toán đi rồi mình về.*

Lúc đó người trung gian, Vượng và tên phó đã dẫn nhau đi đâu mất chỉ còn tôi và gã chủ nhiệm đang say, gã chân nam đá chân xiêu chỉ chiếc xe Jeep đậu gần đó làu bàu:

- *Tớ say quá không biết còn chạy xe về được không.*

Tôi nhanh nhẹn đề nghị:

- *Để em lái cho.*

Gã chủ nhiệm nhướng mày ngạc nhiên:

- *Chú mày biết lái xe? Tưởng chú mày chỉ là dân đánh cá.*

Thấy hố tôi vội vã phân trần:

- Thì trước đây có thằng sĩ quan ngụy bắt em làm tài xế, khổ lắm ạ.

Gã chủ nhiệm ngửa mặt cười khùng khục:

- Đếch cần biết chú mày là dân đánh cá hay sĩ quan ngụy, miễn đừng lái xe xuống sông là được.

… ...

Từ đó tôi và Vị (gã chủ nhiệm tổ hợp đánh cá Nhà Bè) trở nên thân thuộc. Mỗi lần ra khơi mọi ghe thuyền đều phải xin phép, ghi rõ ngày đi ngày về. Những ghe đánh cá khác gã chủ nhiệm giao cho gã phó điều hành, riêng ghe của tôi Vị đích thân ký tên đóng dấu. Những hôm rảnh gã lại kêu tôi tới để giúp gã chăm nuôi … cá giống!

Qua những lần tiếp xúc, tôi biết lờ mờ rằng Vị có gốc gác rất lớn. Bố gã cho con đi Đông Đức du học với ý định kiếm tấm bằng kinh tế, chính trị, … về nối nghiệp cha, nhưng gã chủ nhiệm lại mê cá nên ghi tên theo học ngành ngư nghiệp. Về nước bố hắn đã sắp sẵn một cuộc hôn nhân chính trị cho con, nhưng hắn lại yêu một cô gái không thuộc thành phần tiến bộ, không có chân trong đoàn trong đảng nên bị phản đối kịch liệt. Hết màn phê bình đến những dịp kiểm thảo khiến hắn phát điên, cuối cùng hắn tình nguyện đi bộ đội. Với gốc gác của bố trong Bộ Chính trị, dĩ nhiên hắn không phải điều ra chiến trường.

Sau khi CS chiếm được miền Nam, Vị xin vào Sai Gòn và xoay xở làm chủ nhiệm (hay tổ trưởng) Tổ hợp đánh cá Nhà Bè. Tại đây hắn cho làm 5, 6 hồ cá giống và niềm đam mê của hắn được dịp thực hiện. Nhờ Vị tôi lơ mơ phân biệt được mấy loại cá như cá mú, cá đối, cá bè, cá chẽm, cá chim, … Hắn chỉ tôi cách "thuần ngọt" cá bằng cách thả cá vào bể, bơm nước ao vào và lưu chuyển dòng nước liên tục cho cá quen dần với môi trường sống, thường xuyên dùng máy đo độ PH để kiểm tra nguồn nước. Vị cũng thích thú khoe với tôi thành tích sáng tạo trong việc chế tạo thức ăn cho cá. Thực ra tôi thấy cũng chẳng có gì ngoài việc trộn cám với bột đậu bột bắp. Vị còn bắt tôi học cách làm sạch ao bằng vôi bột, và phun thuốc diệt khuẩn xuống đáy…

Hôm đó tôi đang giúp Vị cho cá ăn thì gặp cô gái đến hạch hỏi. Cứ tưởng cô ta là người yêu của Vị mới từ Hà Nội vào nên tôi ráng giữ lễ độ. Vị mà không ký giấy cho tôi ra khơi thì hỏng mọi dự tính.

Thiên Thần Ngạ Quỷ

Nhưng cô gái mới gặp đã kên tôi không phải là người yêu của Vị.

Sau cả buổi tất bật làm không công cho Vị, hắn mời tôi ở lại ăn cơm. Khi rửa tay đi vào tôi đã thấy cô gái ban nãy ngồi bên bàn ăn kế Vị. Cô ta không còn đội nón che khăn, điều tôi cảm nhận đầu tiên là cô này còn rất trẻ, chắc chưa tới 20 với làn da trắng hiếm thấy. Tôi ngạc nhiên vì những nữ bộ đội tôi gặp đều có dáng cục mịch với nước da nâu sần sùi, nhưng sao cô này lại trắng thế nhỉ (?), riêng cặp mắt vẫn dữ như mắt diều hâu khi nhìn tôi.

Vị chỉ cô gái giới thiệu:

- Hằng, em gái tôi mới từ Hà Nội vào học bách khoa. Còn đây chú Tuấn một chủ thuyền đánh cá trong tổ hợp.

Cô gái liếc xéo tôi rồi bĩu môi:

- Chủ thuyền? Nhìn đã biết ngay là ...

Cô ta không nói hết câu nhưng ai cũng hiểu cô ta muốn nói tôi là "ngụy".

Vị cười xòa:

- Đất nước hòa bình thống nhất rồi còn phân biệt gì nữa. Thôi ăn cơm đi.

Tôi vừa cầm đũa cô gái đã hỏi móc họng:

- Ở miền Nam các anh trước khi ăn có biết mời ai không nhỉ?

Tôi miễn cưỡng:

- Mời anh Vị ăn ngon miệng. Còn cô nữa, chịu khó ăn nhiều vào để mau khôn chóng lớn.

Bàn chân tôi đau nhói vì bị dẫm lên:

- Ơ! Miền Nam các anh có kiểu mời đểu nhỉ!

Vị nhìn tôi cười:

- Thôi hòa đi nhé. Con bé này từ nhỏ đã đanh đá khó bảo như vậy đấy.

Tôi cố ăn thật lẹ để mau tránh xa cô gái dữ tợn.

… …

Hai hôm sau tôi dự định ra khơi để cả nhóm thực tập với biển cả. Nhóm chúng tôi cùng học và ra trường một dịp, sau đó bà xã làm tại Ngân hàng QG – Ban Thanh tra. Một người bạn vào Ủy ban Đầu tư & Phát triển, người kia vào thuế vụ (nay cả ba người đều làm ngành ngân hàng); Thằng em vừa ra cơ khí Phú Thọ vào hãng Pin Con Ó, … Nói chung thuyền "đánh cá" chúng tôi từ chủ tầu, thuyền trưởng, thợ máy, thủy thủ cả 7 người đều chẳng có chút kinh nghiệm gì về sông nước. Mục đích của chúng tôi chỉ muốn đi cho được nên không lấy khách và làm mọi thứ hợp pháp hợp lệ. Tôi dự định đi giữa ban ngày, ngay tại Saigon và với những người tên đã được đăng ký trong sổ lưu hành ghe.

Để ra khơi hợp pháp mấy ngày tôi phải mang sổ lưu hành ghe lên Nhà Bè để Vị ký tên đóng dấu. Vị mau mắn đồng ý, nhưng hắn chưa kịp làm gì thì cô Bắc kỳ phiền phức từ đâu chạy ào vào la lớn:

- Khoan anh Vị, em cũng muốn đi theo thuyền gã Tuấn kỳ này?

Vị nhăn mặt:

- Để làm gì? Em phải đi đi học mà?

Cô Bắc kỳ hai nút cười hóm hỉnh đáng ghét:

- Em chưa phải đi học vì trường chưa khai giảng. Mấy em muốn đi theo coi đám này có đi đánh cá thật hay chỉ giả vờ tìm đường vượt biên!

Thấy oan gia (biệt hiệu tôi gán cho cô gái từ đó) nói huỵch toẹt âm mưu của mình, tôi hơi chột dạ nhưng cũng ráng chống chế:

- Chúng tôi đi ba ngày ba đêm. Cô biết đấy, đi đánh cá chớ không phải đi chơi, ngoài biển đã sóng to gió lớn còn phải thả dây kéo lưới rất cực khổ. Vả lại ghe tôi nhỏ mà chúng tôi đã đi 6 người kể cả vợ tôi, chỗ ăn chỗ ngủ thật không tiện chút nào. Nếu cô tò mò muốn coi đánh cá, cô nên chọn ghe khác lớn và tiện nghi hơn.

- Tôi muốn đi thuyền của anh cơ. Thế nào? Anh không sợ khổ, vợ anh không sợ khổ, Tôi lại sợ à? Vợ anh ăn ngủ thế nào thì tôi cũng vậy, không được sao?

Tôi vô cùng bối rối. Bản thân tôi gần đây hay ngâm mình dưới sông, tập tẹ giăng cào kéo lưới còn hơi giống dân nhà nghề, chứ còn mấy tên kia, nhìn vào là nhận ra ngay dân bàn giấy! Tuy cũng đã nhảy xuống sông ngâm đấy nhưng da bọn họ vẫn còn quá trắng. Cả bà xã tôi nữa, ai lại dùng móc len để vá lưới thì còn qua mặt được ai (?) Chưa biết giải quyết cách nào tôi đành dùng kế hoãn binh:

- Nếu cô cứ muốn đi theo tôi cần về bàn lại với anh em trong thuyền để tìm cách sắp xếp đã.

Oan gia đưa mặt nhâng nhâng ra dọa:

- Anh mà không cho tôi đi theo, anh cũng không có con dấu này đâu. Nhớ đấy.

Vừa nói cô ta vừa dơ cao con dấu của chủ nhiệm THĐC Nhà Bè. Vị lắc đầu nửa như chào thua, nửa như cho phép cô em ngang bướng.

… …